

[Tyroll]

komstsystemet og en total omdefinering af de retlige tilstande på arbejdsmarkedet.

Arbejderne havde helt klart stået i en bedre situation, hvis regeringen havde taget konsekvensen af den totalitære udvikling i overenskomstfastsættelsen, som den lægger ryg til, og ophævet det arbejdsretlige system.

Tyroll (VS):

Det er jo klart fremgået af behandlinger her i Folketinget af det arbejdsretlige system, at man ved opbygning af det altid har holdt fast ved, at det var overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter, der var grundlag for arbejdsrettens virke. Socialdemokratiets ordfører ved behandlingen af et beslutningsforslag vedrørende arbejdsretten den 15. maj 1972 har også udtalt sig om det. Det skete i Folketingstidende 1971-72, sp. 5820, hvor der blev sagt:

»Retsgrundlaget er jo de kollektivt indgåede overenskomster og en eventuel hovedaftale. Retspraksis er derimod de af domstolen afsagte kendelser gennem årene.«

Det er meget klar tale med hensyn til, hvad der er grundlaget for det arbejdsretlige systems funktion. Der er intet om lovdiktater som retsgrundlag for arbejdsrettens funktion.

Hr. Erling Dinesen – den daværende arbejdsminister – sagde i samme debat, sp. 5818, bl. a.:

»Arbejdsrettens afgørelser bygger netop i første række på det overenskomstgrundlag, arbejdsmarkedets parter selv er nået frem til ved forhandlinger. Jeg tror også på, at LO og Dansk Arbejdsgiverforening snarest finder frem til en ny hovedaftale; der er jo forhandlinger i gang, og jeg forstår, at der er muligheder for inden så længe at finde frem til en ny hovedaftale, som et nyt retsgrundlag delvis kan bygges på.«

Det er helt klar tale om, hvad det er for et grundlag, man opbygger dette system på.

Grunden til, at jeg spørger om disse ting, er, at også på dette punkt er der en udskriden. Statsmagten bruger nu det arbejdsretlige system ved lovgivningsdiktater. Det arbejdsretlige system bliver brugt som sanktionsmiddel, uden at der er dækning for det i bestemmelserne i arbejdsretsloven, f. eks. i § 9 om, hvad der kan indbringes for arbejdsretten. Det er, ligesom det, der blev nævnt i det foregående spørgsmål, et klart led i en centra-

lisme, i en udvikling i retning af det autoritære samfund, at man så hurtigt ved hjælp af et pennestrøg omdefinierer hele det arbejdsretlige systems funktion – ikke fordi vi er tilhængere af det – og det viser, at det arbejdsretlige system, som i situationen før det nylig foretagne indgreb med lønstop kunne bruges til at forfølge nogle arbejdsgivere for nogle aftaler, der var indgået, fjerner man lynhurtigt. Man fjerner den sovepude, det fagretlige system har været, og som det viser sig at være i denne situation. Det bevirker faktisk, at det, man før havde nogle klare aftaler om, kan arbejdsgiverne nu forfølge arbejderne for fagretligt, hvis de forsøger ataktionere sig til de klare aftaler, de havde om lønnen, som skulle komme til udbetaling i den periode, vi nu er inde i.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er fuld af beundring for hr. Tyrolls mange kildestudier, og jeg kan ved denne lejlighed berolige hr. Tyroll med, at det begrænsede indgreb i overenskomsterne, som det midlertidige lønstop indebærer, ikke på nogen måde anfægter forudsætningerne for eller funktionen af det fagretlige system. Det må efter min opfattelse tværtimod anses for en betryggelse for parterne på arbejdsmarkedet, at uoverensstemmelser om gennemførelsen af dette indgreb kan behandles ad fagretlig vej, i modsætning til venstresocialisterne, som jeg forstår foretrækker de almindelige domstole.

Tyroll (VS):

Det, der er tale om her, er jo, at socialdemokratiet vender fuldstændig op og ned på retstilstanden på arbejdsmarkedet, som jeg har beskrevet det. Der, hvor det arbejdsretlige system tidligere skulle være en garant for overenskomster, fjerner man med et pennestrøg disse overenskomster og aftaler, gør dem ugyldige, og derefter hæfter man så hele det arbejdsretlige system på dette lovgivningsdiktat. Selv om forudsætningen for det arbejdsretlige system er, at det skal være overenskomster indgået af arbejdsmarkedets parter, hæfter man det på dette lovgivningsdiktat, og det er forstadiet til en kriminalisering. Det er faktisk næsten det samme som at gennemføre en kriminalisering via det civilretlige system, og hvis man havde gjort det